

האגודה לזכויות האזרח בישראל

העותרת:

ע"י ב"כ עוה"ד דן יקיר ו/או אבנר פינצ'וק ו/או עודד פלר
ו/או שרון אברהם-ויס ו/או גיל גן-מור ו/או נסרין עליאן
ו/או משכית בנדל ו/או טל חסין ו/או שרונה אליהו חי
ו/או אן סוצ'יו ו/או רגד ג'ראיסי ו/או רעות כהן
ו/או רוני פלי ו/או סנא אבן ברי ו/או שדא עאמר ו/או אורי סבח
מרח' נחלת בנימין 75, תל אביב 6515417
טל': 03-5608185 ; פקס : 03-5608165

נ ג ד

שרת התרבות והספורט, ח"כ מירי רגב

המשיבה:

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים

תגובת העותרת להודעה המעדכנת מטעם המשיבה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 12.3.17, שהומצאה לעותרת ביום 13.3.17, מוגשת
בזה תגובת העותרת להודעה המעדכנת מטעם המשיבה מיום 7.3.17 :

1. בפתח הדברים יודגש, כי אין שחר לטענה בסעיף 3 להודעה המעדכנת, כאילו הסוגיה
העיקרית שניצבת להכרעה כיום היא חוקיות התמריץ על הופעה בהתנחלויות. העתירה
מכוונת באותה מידה הן נגד הקנס שמוטל על מוסד תרבות שנמנע מלהופיע בהתנחלויות והן
נגד התמריץ על הופעה בהתנחלויות. במובנים מסוימים הקנס אף חמור יותר, כי מדובר
בסנקציה המוטלת על ידי השלטון מטעמים פוליטיים נגד אמנים בשל פעילותם בהתאם לצו
מצפונם, האידיאולוגיה שלהם או דעותיהם הפוליטיות.

טופס הדיווח

2. בטופס שנשלח למוסדות התרבות ביוני 2016 ושצורף כנספח ע/15 לעתירה נדרשו מוסדות
התרבות לסמן על גבי הטופס האם הם נמנעו או לא נמנעו מלהופיע ביישובים ביהודה
ושומרון, בגליל או בנגב. הטופס זכה לביקורת ציבורית וצויין בעתירה שכן זה היה הצעד
המעשי היחיד בשנת 2016 באמצעותו ניסה משרד התרבות להתנכל למוסדות תרבות למרות
שלא היה כל טעם וערך בדיווח, שכן בתיקון לקריטריונים נקבע במפורש שבשנת התקציב
2016 לא יהיה שינוי בהקצבה לעומת זו שניתנה בשנה הקודמת.

3. לשונו הפוגענית של הטופס לא היא הבעיה, אלא היא מועתקת מלשונם של כללי התמיכה
עצמם, שקובעים קנס למי שנמנע מלהופיע בהתנחלויות.

4. בטופס החדש נדרש מוסד התרבות לסמן האם הוזמן להופיע בכל אחד משלושת האזורים והאם הופיע. הלכה למעשה טיוטת הטופס שצורפה להודעה המעדכנת על לשונה הנקיה כביכול פוגענית הרבה יותר בהשלכותיה.

5. לגבי הטופס הקודם יכלו היועצים המשפטיים לייעץ למוסדות התרבות שאם הם נמנעו מלהופיע בהתנחלויות בהתקיים אחד משני החריגים הראשונים (שפורטו בסעיף 6 סיפא להודעה המעדכנת – מצב בטחוני חריג או היעדר מרחב מתאים לביצוע הפעילות) הם רשאים לציין בטופס שלא נמנעו מלהופיע.

6. לעומת זאת בטופס החדש כל מי שנמנע מלהופיע בהתנחלויות יאלץ לסמן זאת גם אם נסיבות ההחרגה מתקיימות לגביו, ייפתח נגדו הליך של שימוע בו יצטרך להצדיק את הימנעותו ורק אז ייקבע האם הוא אכן נמנע בחזקת מי שאינו נמנע או נמנע שדינו קנס.

חוקיות התמריץ

7. בדיון טען ב"כ המשיבה טענה מסוכנת, לפיה מעבר לתמריצים השוויוניים שניתנים "בקומה הראשונה" לפי מיקום ההרצות, דהיינו תמיכה בפריפריה על פי הריחוק הגיאוגרפי של מקום ההופעה, הממשלה החליטה "בקומה השנייה" על מתן בונוס על גבי בונוס בשיעור לא גבוה לאזור מסוים אותו היא מעוניינת לעודד, וכי הדבר מצוי בסמכותה. קבלת טיעון זה משמעה ביטול עקרונות היסוד הקבועים בחוק יסודות התקציב וחזרה לשיטת הכספים הייחודיים הזכורה לרע.

8. לאחר ההפסקה חזר ב"כ המשיבה עם טיעון נוסף מפי מנכ"ל משרד התרבות, כאילו יש עכבות פסיכולוגיים מהופעה בהתנחלויות ומטרת התמריץ הנוסף היא להתגבר על עכבות אלה – כשלא הובהר על מה נסמכת הנחה זו.

9. ההודעה המעדכנת כוללת בעניין זה שפע טיעונים ועובדות, שלא בא זכרם עד היום לא בתשובה של יועמ"ש משרד התרבות והספורט לעותרת לפני הגשת העתירה, לא בתגובה המקדמית של המשיבה לאחר הגשת העתירה ולא בטיעונים בדיון בבית המשפט. ברור על כן שנתונים אלה לא שימשו בסיס לקביעת המדיניות, אלא הם בבחינת הצדקה בדיעבד של מדיניות שמונעת משיקולים פוליטיים.

10. בית המשפט הנכבד פסק שוב ושוב שיש להתייחס בחשדנות מרובה לטענות שמועלות לראשונה רק בהליך בבית המשפט, קל וחומר בענייננו לאחר דיון בבג"ץ, בו השופטים מתחו ביקורת על התשובות שניתנו להם:

"וכבר נפסק, ולא אחת, כי בית המשפט יבחן בחשדנות יתרה טעם שנולד לראשונה בהליכים לפניו, ואין זה אלא לשון המעטה וכל מתחיל יבין."

השופט חשין (כתארו אז) בע"א 700/89 **חברת החשמל לישראל בע"מ נ' מליבו ישראל בע"מ**, פ"ד מז (1) 667, 678 (1993) והאסמכתאות שם;

כן ראו בג"ץ 267/70 שרעף נ' ראש עיריית בת-ים, פ"ד כד (2) 784, 787 (1970).

11. הנתונים שצורפו להודעה המעדכנת בנספח מש/3 חסרי משמעות ואינם מוכיחים טענה כלשהי מטענות המשיבה: הטבלה כוללת אך מספר אבסולוטי של המופעים בנגב ובגליל לעומת מספר המופעים בהתנחלויות. אין שום התייחסות לגודל השטח, לגודל האוכלוסייה ולפיזור, למספר היישובים ולגודלם, למספר צרכני התרבות הפוטנציאליים בכל אזור, לעובדה שמספר הערים עם היכלי תרבות ראויים לשמם בנגב או בגליל גדול בהרבה מבגדה (רק באריאל, במעלה אדומים ובקריית ארבע מצויים היכלי תרבות). הנתונים אף מתעלמים מהמאפיינים המיוחדים של האוכלוסייה בגדה, בה נמצאות ערים עם אוכלוסייה חרדית, שיעור גבוה של תושבים דתיים וכן יוצאי מדינות ברית המועצות לשעבר, וההשלכות הנובעות מכך לגבי הביקוש התרבותי ומאפייניו.

12. אף לו היתה המשיבה מוכיחה באותות ובמופתים את הטענה שנולדה זה עתה לא היה בכוחה לגבור על הפגיעה הקשה בשוויון תוך פגיעה בכל אותם מוסדות תרבות שלהם או ליוצרים הפועלים במסגרתם יש הסתייגות אידיאולוגית מהופעה בהתנחלויות או שאין ביקוש להופעות שלהם באזור (כמו תיאטרונים בשפה הערבית או תזמורות).

13. לפיכך מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש בעתירה, לקצוב מועד קצר להגשת תצהיר תשובה ולקבוע דיון בעתירה בסמוך לאחר מכן כדי שיהיה סיפק בידי בית המשפט להכריע בעתירה עוד בטרם יחולקו כספי התמיכות לשנת 2017.

28 במרץ, 2017

דן יקיר, עו"ד

יונתן ברמן, עו"ד

ב"כ העותרת